

18-25
JANUARI 2027

SVERIGES KRISTNA RÅD
BJUDER IN TILL EKUMENISKA
BÖNEVECKAN. WWW.SKR.ORG

BILAGA B: DEN EKUMENISKA SITUATIONEN PÅ IRLAND
IDAG – EN HOPPETS OCH ENHETENS GEMENSKAP

FOTO: MAJARANDA/PIXABAY

EKUMENISKA BÖNEVECKAN 2027

VAR INTE
RÄDD, DU
LILLA HJORD

BILAGA B

Den ekumeniska situationen på Irland idag – en hoppets och enhetens gemenskap

Kristendomen, som en gång i tiden var synonym med den irländska identiteten, existerar nu som en i en rad av trosinriktningar, inklusive icke-troende, i ett mer och mer sekulariserat samhälle. Men denna förändring signalerar inte alls nedgång eller irrelevant utan öppnar nya möjligheter till reflektion, förnyelse och försoning. I samma anda som när Kristus talar uppmuntrande till "den lilla hjorden" (Lukasevangeliet 12:32) är de kristna på Irland kallade att acceptera sin nya plats i offentligheten och att gå ut där, inte med rädsla, utan med ett hopp som är fyllt av tro och med en beslutsamhet och ett engagemang för försoning och för enhetens resa. Genom att erkänna att de är svaga, begränsade och sårbara kan de helt och hållet förlita sig på Gud och få uppleva en förvandlande nåd.

Kristendomen har format livet på Irland i över 1 500 år. Med början i den helige Patricks missionsarbete och via det starka sociala och moraliska inflytande som de katolska och protestantiska kyrkorna har haft under senare århundraden har den kristna traditionen på ett djupgående sätt satt sin prägel på den irländska kulturen, utbildningen och politiken. Det arvet har också inneburit smärtsamma splittringar, framför allt de sekteristiska spänningarna mellan katolska och protestantiska grupper. Dessa bidrog till konflikten på Nordirland. Den uppstod under sent 1960-tal och fortsatte fram till Långfredagsavtalet (The Belfast/Good Friday Agreement) som undertecknades 1998. Avtalet gör delat ansvar för styrningen möjligt och innehåller överenskomna former för dialog och respekt för nationella identiteter. Men smärtan i arvet fortsätter att vara en svår verklighet och påminner oss hela tiden om den utmaning som försoningen utgör.

Under de senaste årtiondena har Irland gått igenom en enorm kulturförändring. Färre går i kyrkan, sekulariseringen ökar, allvarliga fall av utnyttjande inom kyrkliga institutioner har avslöjats – allt detta har på djupet skakat om människors tillit till religiösa auktoriteter. Men denna förlust av kulturell makt kan på ett paradoxalt sätt vara nåd. Som Jesus säger i Lukasevangeliet behöver "den lilla hjorden" inte vara orolig för att den är liten. Sången St Patrick's Breastplate (delar av dess text finns i Erik Tillings sång S:t Patricks bön, övers anm) uppmanar oss att stiga upp på morgonen i den styrka som åkallandet av Treenigheten ger, så att vi hittar vår kraft i att identifiera oss med Kristus. Det som spelar någon roll är inte social status utan löftet om Guds rike, en gemenskap som präglas av kärlek, fred och rättvisa och av att den levande Kristus är närvarande. Mitt ibland oss, mitt i vår mänskliga svaghet, arbetar Gud på ett kraftfullt sätt.

Tecken på att Guds verk pågår mitt ibland oss går att hitta på många sätt. Under de senaste årtiondena har kyrkoledare byggt en stark gemensam grund genom samarbete, tillit och äkta dialog. Detta speglas i många exempel på samarbeten mellan kyrkor och personliga relationer på lokal nivå. De människor som kommer till våra stränder från andra länder har också berikat den väv som våra gudstjänstgemenskaper utgör. Irland, som en gång i tiden var känt som ett land människor lämnade för att söka sig ett bättre liv någon annanstans, har nu uppgiften att vara en välkomnande och gästfri plats för dem som kommer hit på flykt undan förföljelser eller krig eller bara för att hitta ett bättre liv och bidra till vårt samhällsbygge. Deras bidrag syns mer och mer i det faktum att de deltar i församlingslivet i de kristna kyrkorna runtom på ön. Ett resultat av det är att många nya kristna sammanslutningar är närvarande på Irland nu och deltar i dialogen kyrkor och samfund emellan. Det leder till en mycket välkommen rikedom och mångfald i våra samtal och på vår resa.

I detta nya landskap blir den kristna enheten viktig på nytt. Den ekumeniska rörelsen, som en gång i tiden mest var teologisk, blir nu pastoral och praktisk. Enhet har inte bara att göra med att övervinna skillnader i lärofrågor utan blir nu en fråga om att tillsammans vittna om Evangeliet i det offentliga rummet i ett samhälle där kristna inte längre automatiskt har privilegiet att bli hörda.

När olika kyrkor och samfund samarbetar i gudstjänst, bön och samhällsinsatser förkroppsligar de en övertygande bild av Kyrkan som en kropp med många kroppsdelar (se Första Korintherbrevet 12:12). Den kristna enheten blir genom den gemensamma och delade ödmjukheten och genom sitt hopp ett slags uppdrag eller mission. Tillsammans strävar kyrkorna efter att ta tydlig ställning mot våld med rasistiska motiv och för att arbeta för försoning. Ett stillsamt men kraftfullt sätt att bära vittnesbörd är också att besöka långtids- och korttidsförvar.

På Nordirland har fredsprocessen varit inte bara politisk utan också andlig. Kyrkoledarna spelar avgörande roller när de på ett stillsamt sätt främjar dialog, bygger tillit tvärsöver samhälls skiljelinjer och uppmuntrar ömsesidig förlåtelse. Kyrkorna deltar i initiativ där katolska och protestantiska ungdomar, präster och lekmän samlas till gemensamma gudstjänster och till samhällsbyggande projekt. Sådana ansträngningar går inte bara ut på att undvika att upprepa de misstag som har begåtts tidigare – de är ett förkroppsligande av Kristi försonande kärlek i en splittrad värld.

På ett liknande sätt hittar många församlingar i den irländska republiken kraft i små, engagerade gruppsamlingar tvärsöver samfundsgrensarna. Bibelstudier för flera församlingar tillsammans, ekumeniska bönegudstjänster och gemensamma satsningar i samhället har blivit allt vanligare. Att den institutionella religionen är på tillbakagång har i några fall utmanat unga att fördjupa sin personliga tro, uppoffra sig för den sociala rättvisans skull och bli mer öppna för att vittna om tron tillsammans.

Kristen enhet omsatt i handling blir också till läkning för samhället i stort. När kyrkor arbetar tillsammans för att tjäna de marginaliserade vittnar de om värderingarna i det rike som Jesus berättade om. Det är här hoppet i Lukasevangeliet 12:32 blir tydligt: den "lilla hjorden" är visserligen inte längre dominerande kulturellt sett, men den blir ett tecken på det rike som inte förlitar sig på makt utan på kärlek, barmhärtighet och tjänst för medmänniskan.

Det här är en stig som man inte kan välja utan att möta utmaningar. Teologi, minnen och traditioner skiljer sig åt och är fortfarande viktiga. Det ärvda traumat står i vägen för läkning

och försoning. Men enhet betyder inte enhetlighet. Den innebär snarare ett löfte att vandra tillsammans, att lyssna på djupet och att bära vittnesbörd tillsammans i all ödmjukhet. Detta kräver ånger över misslyckanden i det förflutna och ett förnyat fokus på Kristi person, han som bad "att de alla skall vara ett" (Johannesevangeliet 17:21).

Den kristna tron på dagens Irland genomgår en förändring på djupet. Den kan kännas som en "liten hjord" om man jämför med det inflytande den har haft tidigare, men den är mycket levande tack vare ett kraftfullt hopp. Den har sina rötter i en djup tro, och splittringen har kastat sina skuggor över den, men nu har den möjligheten att bli en gemenskap som kännetecknas av försoning och enhet. Vi litar på det löfte Jesus gav oss: att han aldrig skulle lämna oss utan tröst. Han skickar den heliga Anden till oss. Vi tror att den heliga Andens vackra närvaro blir synligt i den mångfald av uttryck för den kristna tron som finns runtom på vår ö. Löftet i Lukasevangeliet 12:32 lever vidare, inte genom konflikt eller rädsla utan genom det mod och det hopp vi har därför att vi är Guds barn, bröder och systrar i Jesus Kristus.

